

Diarienummer

OF 2021/801

Ert diarienummer:
S2021/06163

Datum

2021-01-05

Omsorgsnämnden/omsorgsnämndens
arbetsutskott

Handläggare Belina Pllana
Omsorgsförvaltningen
0451 - 268705
belina.pllana@hasselholm.se

Yttrande över Remiss av betänkandet Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71

Förslag till beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden besluta att anta omsorgsförvaltningens förslag till yttrande på remissen ”Riksintressen i hälso- och sjukvård”.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkande av Utredningen om ökade förutsättningar för hållbara investeringsprojekt i framtidens hälso- och sjukvård. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet, undantag gäller för förslaget som rör ett statligt fastighetsbolag. Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 4 februari 2022.

Hässelholms kommun / Omsorgsförvaltningen

Beskrivning av ärendet

Omsorgsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkande av Utredningen om ökade förutsättningar för hållbara investeringsprojekt i framtidens hälso- och sjukvård. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet, undantag gäller för förslaget som rör ett statligt fastighetsbolag. Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 4 februari 2022.

Enligt 7 kap. 2 § regeringsformen ska behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter. Upplysningar och yttranden ska också i den omfattning som behövs inhämtas från kommuner.

Sammanfattning av utredningen

Regeringen beslutade den 17 oktober 2019 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att genom kartläggning och analys utreda hur pågående och planerade investeringsprojekt i sjukhus förhåller sig till den pågående utvecklingen av hälso- och sjukvården på nationell nivå.

5 november 2020 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv där utredare även skulle analysera eventuella behov av samverkan för att bidra till den nationella utvecklingen av hälso- och sjukvården, samt överväga om någon statlig aktör bör ha ett samordnande uppdrag i syfte att öka förutsättningarna för regionerna att beakta det nationella perspektivet i samband med större sjukhusinvesteringar i hälso- och sjukvården.

Syftet är att bidra till ökade förutsättningar för hälso- och sjukvårdens huvudmän och regeringen att fatta strategiska beslut om hälso- och sjukvård som svarar mot behoven ur ett nationellt perspektiv.

Utredningens kartläggning och analys, samt de fördjupande studier som utredningen låtit göra, visar att det saknas tydliga kopplingar mellan beslutade investeringar i vårdinfrastruktur och den pågående omställningen av vården. Den allmänna bedömningen är att det behövs en förstärkt statlig styrning för att de nationella behoven och nationella intressen ska beaktas när det gäller vårdbyggnationer och vårdens utformning.

Den 1 september presenterades rapporten SOU2021:71 med titeln Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur **där 4 lagförslag har presenterats.**

Yttrande över Remiss av betänkandet Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71)

Sammanfattning av yttrandet

Omsorgsnämnden har granskat utredningens förslag och ställer sig generellt positiv till förslaget utifrån yttrandet nedan. Omsorgsnämnden ser dock att det finns ett behov av förtydligande på några punkter för att kunna ta ställning till de övriga förslagen. Utredningen bör bland annat fastställa vad som innefattas i utredningens huvudbegrepp, *vårdinfrastruktur* för kommunala verksamheter, utöver utredningens redogörelse för vilka ekonomiska konsekvenser en riksintressereglering kommer ha för kommuner.

Vårdinfrastruktur som begrepp behöver breddas för att även kommunens roll inom sjukvården ska synas i frågor om lokaler och infrastruktur. Omställningen till god och nära vård kommer att påverka behovet av vårdlokaler och vad som ska ses som vårdlokal. Därför ser omsorgsnämnden positivt på att utredningen poängterar att särskilda boenden och andra vårdlokaler inom kommunal regi bör tas i beaktande vid analyser av vårdinfrastruktur och att det förs resonemang kring vad som kommer att hända när även den enskildes bostad är en vårdlokal.

Yttrande

Förslag 1: Stärkt statlig styrning genom definierade riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet som ska beaktas vid regionala och kommunala beslut som påverkar vårdinfrastruktur.

Omsorgsnämnden instämmer i att regioner och kommuner inte kan vara helt självstyrande om hälso- och sjukvårdsinfrastrukturen ska bli mer likvärdig och samordnad på nationell nivå. Idag saknas en nationell samsyn avseende planering och prioritering för att möta framtidens utmaningar i hälso- och sjukvården. Omsorgsnämnden anser därför att det kan finnas ett behov av statlig styrning genom definierade riksintressen, då det kan vara av värde att i vissa frågor ha en gemensam nationell utgångspunkt.

Dock är det svårt för omsorgsnämnden att ta ställning till om riksintressen är det lämpligaste sättet att gå till väga i fråga om vårdinfrastruktur. Eftersom det saknas

en egentlig definition av begreppet vårdinfrastruktur går det inte att veta hur kommunens verksamhet kommer att påverkas. Omsorgsnämnden ställer sig positiv utifrån utredningens initiala riksintressen som pekas ut gällande beredskap, kompetensförsörjning, nationella reformer, forskning, utbildning samt digital infrastruktur. Dock önskar omsorgsnämnden få klarhet över - och ha möjlighet att genom dialog påverka - vilka områden som kommunen förväntas göra satsningar inom ramen för vårdinfrastrukturen, utifrån de områden som omfattar nämndens verksamhet. Det gäller till exempel hur särskilda boenden och andra vårdlokaler inom kommunal regi kan tänkas vara en del av de nationella intressena inom ramen för vårdinfrastrukturen.

Förslag 2: Reglering av interregional samverkan i utveckling av standarder på vårdbyggnadsområdet.

Omsorgsnämnden ställer sig positiv till en ökad samverkan mellan regioner, framför allt när det kommer till att ta fram standarder och definitioner.

Förslag 3: Systematisk erfarenhetsuppbyggnad och en sammanhållen fastighetsstruktur genom ett statligt ägt bolag för vårdfastigheter, eventuellt med regionalt deläggande.

Omsorgsnämnden ställer sig positiv till ett statligt ägt bolag för att stärka det nationella perspektivet och för att staten ska få ett ökat ansvar för vårdinfrastrukturen. Dock är det viktigt att tydliggöra hur detta beslut kommer att påverka möjligheterna till flexibilitet för kommuner och regioner när behov av brådskande förändringar uppstår. Att staten övertar ägandet av vårdlokaler genom att tillse en statlig tillsynsmyndighet kan innebära att kommunernas och regionernas möjlighet att fatta snabba beslut för att anpassa vårdlokalerna efter behov tar längre tid än nödvändigt. Samtidigt är det inte helt klart hur detta kommer att påverka den kommunala verksamheten. I utredningen beskrivs det som att det statliga bolaget ska ta över ägandet av regionala vårdlokaler, framför allt sjukhusen, samtidigt som det står att bolaget ska kunna hyra ut lokaler till både regioner och kommuner. Omsorgsnämnden vill därför påtala att det vore positivt om resonemang och konsekvenser förs gällande hur det statliga bolaget kommer att påverka den kommunala verksamheten på en mer detaljerad nivå och att även privata aktörer tas med i analysen.

Förslag 4: Ökat statligt stöd till forskning inom området vårdinfrastruktur och kompetensförsörjning

Omsorgsnämnden ställer sig positiv till att det ges mer statligt stöd till forskning om vårdinfrastruktur, framför allt när det kommer till samordning och då vårdinfrastrukturen är systempåverkande är ökat stöd till forskning en relevant satsning. Vad det gäller framtidens kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvård bör det beaktas ur ett nationellt perspektiv. Det är angeläget att det finns stöttning från staten för att klara kompetensförsörjningen framåt då tillgången till framförallt legitimerad personal kommer att vara begränsad i hela landet.

Bilagor

Remiss av betänkandet Riksstressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71)

Remissmissiv SOU 2021:71 Riksstressen i hälso- och sjukvård

Sveriges kommuner och regioner: Remisskonferens SOU 2021:71 Riksstressen i hälso- och sjukvården

Sändlista:

Kommunledningsförvaltningen

Socialdepartementet

Omsorgsförvaltningen

Belina Pllana